

**DO IV. SJEZDU OS KOVO
ZBÝVÁ JEN 20 TÝDNŮ**

Čtete v čísle

- J. Uhlíř: Odbory nejsou apolitické - str. 2
- Úspěšné ukončení nekonečné kauzy - str. 3
- Křížovka - str. 4

PŘÍLOHA - STR. I AŽ IV:

- Poradny na přání
- Hospodaření základních organizací, daně a účetnictví (I.)



Nerozčilujte se, děd! Vy byste si taky dobrovolně neodhlasoval zmrazení důchodů...

JAK TO BYLO PŘED PATNÁCTI LETY

J. ŠKÁCHA VZPOMÍNÁ NA I. SJEZD OS KOVO

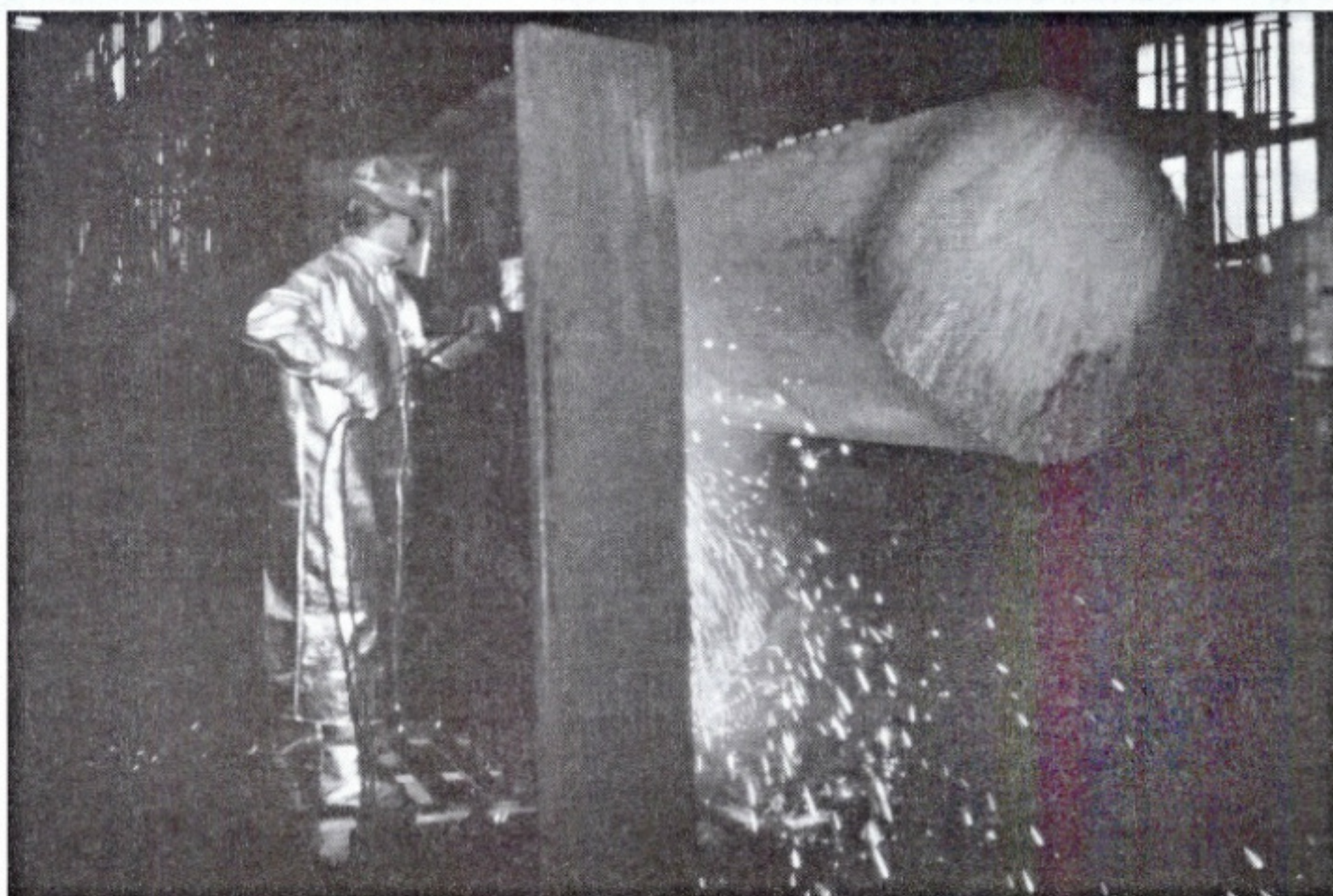


V předchozích dvou číslech jsme připomněli patnácté výročí prvního „polistopadového“ sjezdu OS KOVO. Minule na tyto události vzpomínal první předseda již svobodného OS KOVO a prezident tehdy nově vzniklé odborové centrály, dnešní ČMKOS, PhDr. doc. Igor Pleskot, CSc. Nyní přinášíme vzpomínky jeho tehdejšího spolupracovníka ve sdružení stávkových výborů Jana Škacha.

Jak jsem se dostal do stávkových výborů? Tehdejší nový a zároveň poslední šéf ÚRO Heneš svolal těsně po listopadu 1989 odboráře na pražský Smíchov. Šlo o první setkání akčního výboru ROH se zástupci stávkových výborů. Došlo tam tehdy ke střetu. Já tam vystoupil jako bývalý odborář a funkcionář OS KOVO. Tehdy jsem totiž už byl důchodce. Pak jsem se seznámil s představiteli stávkových výborů, především s Pleskotem.

Účastnil jsem se akcí kolem generální stávky a při vytvoření sdružení stávkových výborů. Tehdy jsme vydávali zpravodaj stávkových výborů. Odpoledne se tiskl, pak se hned výtisky balíkovaly podle krajů a vozily na nádraží. Ráno si to brali představitelé stávkových výborů na nádražích a rozdělovali ve svých podnicích. Tehdy jsem taky

(Pokračování na str. 3)



Kovárny bývaly v plzeňské Škodovce na konci zájmového řetězce, dnes se jim daří

NA KONCI ZÁJMOVÉHO ŘETĚZCE? Škoda Kovárny již není na okraji

Plzeňská Škodovka má za sebou již více než stočtyřicetiletou historii. Jedním z nejstarších provozů, od 90. let 20. století samostatných závodů, neboli dcer, jsou Kovárny. Od loňska už nepatří k plzeňského gigantu, přesto si tradiční označení Škoda ve svém názvu zachovaly. Firma Škoda Kovárny, s. r. o., zaměstnává 700 lidí a specializuje se na zalomené hřídele a hřídele pro větrné elektrárny.



Václav Vaněk

Kovárny Václav Vaněk a pokračuje. „I nový vlastník si byl vědom toho, že kovárenské provozy jsou energeticky i jinak náročné a jejich efektivita se nedá srovnat s firmami, kde probíhá dokončování výroby. Appian deklaroval dopředu, že pro závod hledá strategického partnera. Přesto si myslím, že se choval slušně,“ upozorňuje V. Vaněk, „za jeho éry se připravily projekty na investice potřebné k modernizaci provozu kování.“ Firma Appian Group byla tedy od počátku rozhodnuta, že si některé ze závodů plzeňské Škody do budoucna neponechá. Kovárnu loni prodala ruské společnosti OMZ.

Změna vlastníka se neprojevila

V. Vaněk k prodeji říká: „Naši zaměstnanci příliš změnu nepostřehli. Společnost má již druhý rok dostatek zakázkové náplně. Tento trend není zcela spojen s novým vlastníkem, protože probíhá

konjunktura na kované zboží. Dnes je po této produkci hlad a byli bychom hloupí, kdybychom - jako jedni ze tří světových výrobců zalomených hřídelí a skoro monopolní výrobce hřídelí pro větrné elektrárny - této situace neuměli využít,“ vysvětluje.

A jak se konkrétně konjunktura projevila? „Po několika letech jsme se dostali do zisku, který za loňský rok činil 8 miliónů Kč. Na tom je vidět, že se firmě daří. Navíc se loni musela vyrovnat s kursovými ztrátami, protože přes 80 procent produkce míří do zahraničí,“ zdůrazňuje V. Vaněk. Bez investic by to však nešlo: „V minulých letech jsme postavili obrobnu na velké hřídele, která stála kolem 750 miliónů Kč. Vloni proběhla modernizace provozu kování v hodnotě několika desítek miliónů Kč. Myslím, že ve světě není na tuto produkci tak dobře vybavená dílna, jako je ta naše,“ je přesvědčen.

Nevděk světem vládne

„Když jsem před 12 lety nastupoval do funkce předsedy, byla zde průměrná mzda kolem 7000 Kč. Nyní činí, bez managementu, téměř 23 000 Kč a stává se, že když mají lidé zaplatit odborový příspěvek, přemýšlejí, zda se jim setrvání v odborech ještě vyplatí,“ posteskuje si V. Vaněk. „Nadále mezi zaměstnanci přetrvává názor, že když dají na příspěvcích 1000 za rok

(Pokračování na str. 3)

ODBORY NEJSOU APOLITICKÉ

Ad Naše šance není Modrá

Príspevek předsedy OS KOVO Jana Uhlíře reaguje na článek Naše šance není Modrá, otištěný v Kováku č. 2. Autor již publikovaného textu - Luděk Jagoš, předseda ZO OS KOVO Šroubárna Kyjov - kritizoval program ODS, vyslovil se proti odborové apolitickosti a vyzval k založení nové politické strany pod záštitou odborů. J. Uhlíř na to dnes sděluje svůj názor.



Kolega Jagoš v Kováku č. 2 píše od srdce a dobře. Když někdo chce tvrdit, že odbory jsou apolitické, plete si pojmy a dojmy, plete si apolitickost a nezávislost na politických stranách. Odbory si sice musí zachovat nezávislost na politických stranách, ale jsou a musí být vysoce politické. Nejen proto, že i odborová politika je politikou, ale i proto, že postupy parlamentních politických stran - a tedy výsledky voleb - mají výrazný a přímý pozitivní, nebo negativní vliv na postavení zaměstnanců.

Kolega Jagoš výstižně charakterizuje Modrou šanci a prostřednictvím zejména odborového tisku (ve veřejných médiích jsme blokováni a cenzurováni) dostanou zaměstnanci i podrobnější informace o protizaměstnaneckých záměrech ODS a bohužel i dalších partají. Odpovědně prohlašuji, že jen idiot z řad obyčejných zaměstnanců by dal možnost uplatnit v praxi záměry Modré šance ODS, které jdou na ruku jen těm nejbohatším. Takovou šanci však bohužel dají nejen voliči ODS, ale i ti, kdo volit vůbec nechodí a nepůjdou ani příště. A tady jsme u „jádra pudla“. Mnoho lidí nechodí k volbám pro své znechucení z politické scény, nenajdou žádnou partaj, které by mohli věřit. Tento problém již řadu let řeším také, a protože jsem k vysoké politice blíže než většina občanů, větší množství informací mi ztěžuje rozhodování ještě více. V době premiéra Zemana jsem potkával na úřadu vlády i některé figury ze známých skandálních případů, chovali se tam jako doma, a nebyli to ani ministři, ani ministerští úředníci, ani oficiální poradci. Ostatně tento typ lidí, schopných mít i nemorálním způsobem zisk v jakémkoliv politickém režimu, byl vlivný i v okolí premiéra Klause. Je to dáno patrně tím, že Zeman, Klaus i většina ostatních vysokých politiků je ještětná a líbí se jim servilní partneři. A pokud má někdo větší zájem o jiné než o sebe, v politice nemá takový úspěch a postavení si

dlouho neudrží. To je dle mého názoru případ Špidly a Pitharta. Nelíbí se mi některé věci, které praktikují Gross, Sobotka, Jahn, možná i kvůli tomu, že od své dospělosti nikdy nežili v prostředí obyčejných lidí a zalíbilo se jim ve „vysoké společnosti“. A netajím se tím. Nedávno jsem měl možnost říci Grossovi i Sobotkovi, že příliš lezou do zadku podnikatelům, kteří je potom při volbách do jejich zadku kopnou, a panu Grossovi se to vůbec nelíbilo. Jsem znechucen připravovanou popravou ministra Škromacha Grosse a jeho okolím. Mám sice často i se Škromachem konfliktní diskuse (zejména o tom, co dělají jeho podřízení), ale on je opravdu svými postoji ministrem pro obyčejné lidi, nikoliv pro horních deset tisíc, kde se asi líbí Grossovi.

Přesto, i za Zemana, za Špidly a za Grosse volit chodím a volím ČSSD, protože to ostatní se mi zdá ještě horší řešení pro zaměstnance. A trvale se snažím se všemi jednat a argumentovat v případech, kdy jejich kroky směřují proti většině občanů, živících se prací. Nemůže mě odradit ani to, kdy například i vicepremiér Jahn mé argumenty v diskusi akceptuje a hned poté z médií zjistím, že si dále vede svou v podpoře bohatších skupin (například v diskusi o hranici příjmů se stop-stavem platby pojištění). Politika jsou kompromisy a je lepší mít šanci na slušnější kompromis s „mladou krví ČSSD“ než například s Páralovou, Tlustým, Kocourkem a dalšími z ODS, kteří vlastně vyhlašují řadovým zaměstnancům třídní boj, směřující k nevolnickému postavení.

K výzvě kolegy Jagoše k založení politické strany zaměstnanců se otevřeně k něčemu přiznám. Takové teoretické úvahy jsem měl také, již v době předsedy ČMKOS Falbra jsem s ním o této možnosti diskutoval a dokonce jsem si vymyslel i název - AZ - Alternativa zaměstnanců. A několikrát i v poslední době jsem některým vysokým politikům ČSSD řekl, že když nás budou dále štvát (řekl jsem to drsněji, ale nepublikovatelně), nezbude nám nic jiného než takovou partaj založit.

Bojím se však dvou rizik, kvůli nimž je toto řešení nereálné.

Rizikem je předně nepochopení našich členů, kteří by v založení politické strany mohli vidět dílem ze závisti a dílem oprávněně „trafiku“. Ten oprávněný díl má svůj důvod v dalším riziku. Ani v odborech nepracují jen samí nezištní andělé. A neznám žádný mechanismus výběru, který by zaručil, že se v takové partaji nedostanou nahoru kariéristé, spekulanti a prospěcháři. Navíc není žádná záruka k zabránění toho, aby se poté nepřidali na stranu protivníků zaměstnanců. Ostatně, i To-

polánkem navrhovaný nový hlavní manažer ODS Jaroslav Jurečka byl v devadesátém roce členem Předsednictva OS KOVO, a poté si raději zvolil dráhu vysokého státního úředníka a politika pravicové strany. Moc a touha po bohatství přitahuje.

Proto vidím jako jediné řešení, i když řešení nikoliv ideální, chodit volit, volit ty, kteří jsou jak programem, tak i svojí náturou schopni a ochotni přihlížet k zájmům zaměstnanců, a více se spoléhat na hlavní nástroj odborů, který zatím není v ČR příliš oblíben a chápán. Tím nástrojem je solidarita zaměstnanců a koordinovaný tlak při uplatňování zaměstnaneckých zájmů vůči vládám, parlamentům i zaměstnavatelům. Vždy platilo, platí a bude platit - pomoz si a bude ti pomozeno. Naším největším nepřítelem je strach a sobeckost.

Ing. JAN UHLÍŘ,
předseda OS KOVO



Pro vás je to možná název vládní strany, ale my to čteme "čekaňte snížení sociálních dávek"...

Neplacná inzercie

NABÍDKA REKREACE

ZO OS KOVO Bombardier Transportation Czech Republic, a. s., Česká Lípa nabízí ubytovací kapacity v celoročně provozovaném rekreačním zařízení **Chata Baruška v Rokytnici nad Jizerou**. Kapacita zařízení je 30 lůžek, se základním vybavením pokojů, společnými sociálními zařízeními, jídelnou, kuchyňkou pro možnost vaření, televizi, elektrickým topením, teplou vodou, lyžárnou. Chata je situována v Horním Rokytnu (vedle chaty Pod Lipami); velmi dobrá je dostupnost ski-areálu Horní Domky - sedačková lanovka, dojezd ze sjezdovek k chalupě.

V letním období možnost využití terasy, pozemku (4000 m), možnost úschovy kol v přilehlé stodole, turistika apod.

Možnost pronájmu celého zařízení pro kolektivy, sportovní a turistické oddíly i rodinnou rekreaci, dětské pobyty.

Informace naleznete na webových stránkách: www.rokytnice.com/baruska, nebo na tel.: 487 802 751, 731 600 224, e-mail: milan.urdsik@cz.transport.bombardier.com

Volné zimní termíny:

5. 3. - 12. 3. 2005 1x čtyřlůžkový pokoj
12. 3. - 19. 3. 2005 2x čtyřlůžkový,
1x šestilůžkový pokoj.

Placná inzercie

DIVADLA A MUZIKÁLY

Muzikály: Kočky, Excalibur, Tři mušketýři, Bídničci, Miss Saigon, Krysař, Pokrevní bratři, Zasněžená romance, Láska je láska, Tajemství.

Divadla: R. Brzobohatého, Fidlovačka, U hasičů, Divadlo Metro, Hudební divadlo Karlín, Palác Blaník.

Minimální objednávka 10 vstupenek.
Zájemcům pošleme bližší informace.
Pražská herecká společnost, Benešovská 32, 101 00 Praha 10
Telefon: 271 732 341, fax: 272 730 323.

PORADNY NA PŘÁNÍ

Právní servis

K čemu slouží „anonymní“ dotazníky?

Mgr. LADISLAV PAŠEK, vedoucí Metodického pracoviště OS KOVO Plzeň

Vedení naší firmy (česko-německé) jednou za čas rozdává mezi zaměstnance jakousi anketu, aby získalo naše názory, jak jsme v práci spokojeni, co nám vadí, co navrhujeme apod. I když většina odpovědí (anonymních) je na adresu vedení kritických (to víme), nic se následně neděje, naopak se hledá, kdo a co kriticky napsal. Co udělat, aby byly naše připomínky brány vážně? Mají takové ankety vůbec význam? Nebo je to jenom jako?

M. K., Plzeň, T. D., Rokycany, Z. A., Chotěšov



Jednoduchá odpověď: Založte odborovou organizaci, připomínky dávejte jí a řešení je na světě. Ale k věci samé: Proč vám vůbec firma rozdává dotazník? Není náhodné, že jde o společnost se zahraniční účastí. V SRN patří k dobrému tónu zkoumat názorovou hladinu zaměstnanců - opak by znamenal špatnou vizitku a firma by neobstála na trhu. Je to tak vžitě, že německé společnosti působící v ČR zvyklost pravidelných anonymních anket, uskutečňovaných zpravidla jedenkrát v roce, přenášejí i k nám. Smyslem těchto anket je získat zpětnou vazbu. Vychází se z předpokladu, že zaměstnanci z nějakého důvodu (ostych, obavy, česká povaha aj.) mlčí, a tak zaměstnavatel používá dotazník, v němž se jim systematickou skladbou otázek snaží rozvázat anonymně „jazyk“. V případě solidní firmy jsou zaměstnanci s vyhodnocením následně vhodnou formou seznámeni a hledá se řešení. Takové firmě jde o pro-

speritu, stabilizaci zaměstnanců, o dobré jméno. Nesolidní zaměstnavatel - jako ten v případě vašeho dotazu - učiní zvyklosti jen formálně zadost a jde cestou zastrašování, aniž by zjednal nápravu zjištěných nedostatků. Takže není dotazník jako dotazník. Podotýkám, že tam, kde působí odbory, racionálně uvažující vedení firmy s nimi zpravidla spolupracuje a oprávněné připomínky řeší, a tam pak podobných dotazníků ani není třeba.

Váš příklad nemá řešení, pokud se podobná situace bude opakovat: dotazník, kritika a zase nic. Vy budete mít pocit určité neserióznosti ze strany zaměstnavatele a zaměstnavatel zase pocit z „dobře“ odvedené práce s lidmi. Proč? protože se nic dít nebude a zázraky se také nedějí. Jistěže máte možnost případné porušování pracovních předpisů „prásknout“ například na úřad práce. Ale ani v tomto případě anonymita není východiskem. Doporučuji se dát se spolupracovníky dohromady a vystoupit z anonymity. V tomto případě platí úvodní věta odpovědi.

Na slovíčko s bezpečákem

Prý jsem nenosil ochranné rukavice

JIRÍ TEČ, specialista BOZP



Při manipulaci s tabulí plechu, kterou jsem měl připravit k rozřezání, mi ostrá hrana prořízla rukavici a způsobila řeznou ránu na dlaní. Ohlásil jsem mistrovi, co se stalo, a ten událost zapsal do knihy úrazů. Já jsem se odebral k závodnímu lékaři a byl jsem uznán práce neschopným. Po ukončení nemocenské jsem se zajímal o záznam o úrazu a případné odškodnění. Bylo mi sděleno, že úraz byl sice uznán jako pracovní, ale náhrada bude podstatně krácena, protože jsem nepoužíval ochranné pomůcky (rukavice). Poukázal jsem na to, že mám svědka, spolupracovníka, který mi tabule plechu připravoval a který ví, že jsem rukavice na ruku měl. Na to mi bylo řečeno, že jsem se svědkem domluvený, protože kdybych rukavice měl, nemohl bych se říznout.

K. R., Čelákovice

Zde je řešení nasnadě. Požádejte závodní výbor vaší základní odborové organizace, aby se obrátil na zaměstnavatele s tím, že je nutno, aby svůj postoj přehodnotil.

1. Je třeba trvat na tom, aby výpověď svědka byla zaznamenána a přiložena k záznamu o úrazu.

2. Zaměstnavatel musí doložit, že použitý ochranný prostředek (rukavice) je certifikován (případně musí mít prohlášení o shodě) na ochranu proti prořezu (takový ochranný prostředek musí být přidělován na základě vyhodnocení rizika).

Nic by pak nemělo bránit tomu, aby se postoj zaměstnavatele k tomuto úrazu změnil ve váš prospěch.

Zdravotní koutek - lékařka

Jak dostat do těla „přátelské“ bakterie?

MUDr. MARIE RAISIGLOVÁ

Až donedávna jsem si myslela, jak hodně dělám pro své zdraví, když konzumuji zakysané mléčné výrobky. Naposledy jsem si takovou kúru dopřála po přelčení antibiotiky, což je prý žádoucí pro obnovení střevní mikroflóry. Pak jsem si však někde v časopise přečetla vyjádření jednoho českého vědce, že naděje vkládané do jogurtů, kefírů a biokysů jsou nereálné a že reklamy chválicí tyto výrobky, jak posilují obranyschopnost našeho organismu, jsou vlastně podvod. A to proto, že ony výrobky mají dlouhou, například měsíční, trvanlivost, zatímco „přátelské“ bakterie, o které tu jde, přežijí v žádoucím množství pouze pár dnů po datu výroby. A takto čerstvě vyrobené jogurty se mi nepodařilo sehnat. Proto se ptám: Jak dostat do těla živé biokultury? Tedy čím trvanlivé zakysané mléčné výrobky nahradit, chceme-li něco udělat pro své zdraví?

A. S., Kladruby



Na našem trhu se prodává zboží různé kvality. Občas odhalí Česká obchodní inspekce nekvalitní nebo dokonce zdraví škodlivé výrobky. Normy Evropské unie, které se u nás začínají tvrdě prosazovat, mají napomáhat ochraně zdraví spotřebitele. Velké obchodní řetězce dbají na to, aby se jim do obchodní sítě dostávaly jen výrobky, které nejsou zdraví škodlivé, a to jak v západních státech Evropy, tak i v ČR. Jiná věc je kvalita výrobku. Například u nás není povinnost uvádět na obalu veškeré přísady, které výrobek obsahuje. Před několika lety byl v lékařském časopise uveřejněn článek o tom, že zpracování laktobacilů do mléčných výrobků je u nás na dobré úrovni, zatímco obsah bacila bifida je problematický. Více by vám o současné situaci zřejmě řekli na České obchodní inspekci.

Co se týče mikrobů žijících v tlustém střevě člověka: jde o několik set bakteriálních druhů, z nichž nejznámější jsou *escherichia coli*, *lactobacillus acidophilus* a *bacillus bifidus*. V lidském těle se začínají objevovat již v prvních dnech života a jsou

důležité pro správnou činnost střeva. K rozrušení rovnováhy bakteriální flóry může dojít například během léčby širokospektrými antibiotiky, což se projeví průjmem. Baktérie mají v tlustém střevě několik úkolů - rozkládají zbytky stravy, vytvářejí vitamín K a vitamín B 12.

Pro své zdraví může člověk udělat i to, že nekouří, má dost pohybu (aspoň 20 minut ostré chůze 5 dní v týdnu), méně solí, nejlépe tučné, dává přednost racionální stravě (celozrnné pečivo, zelenina, ovoce, převaha bílého masa a ryb nad masem červeným). **Je dobré dbát i na ožívování střevní mikroflóry vybranými mikroorganismy, které mohou být obsaženy v tabletách nebo i roztocích a ve velkém výběru je nabízejí v lékárnách,** není proto třeba kupovat mléčné výrobky. Řada lidí například nepije ráda kefir. Mléko, mléčné výrobky je však vhodné konzumovat především jako přirozený vydatný zdroj vápníku, bílkoviny, tuků, sacharidů, stopových prvků a vitamínů.

Pro zdraví by měl člověk dělat i to, že se vyvaruje zbytečných stresů, udělá si čas i na odpočinek, relaxaci a dovolenou.

PŘÁVNÍ NOVINKY - PROSINEC 2004 (II.)

JUDR. VILÉM PEŘINA, Metodické pracoviště OS KOVO Ústí nad Labem



Částka 227

* *Nařízení vlády ČR č. 665/2004 Sb.*, kterým se mění nařízení vlády č. 97/2002 Sb., o použití prostředků Státního fondu rozvoje bydlení formou úvěru na úhradu některých nákladů spojených s výstavbou bytu osobami mladšími 36 let. Účinnost 23. 12. 2004.

Částka 228

* *Zákon č. 669/2004 Sb.*, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Účinnost 1. 1. 2005, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 46 a 49, která nabývají účinnosti dnem 1. 1. 2007, a bodů 47 a 50, která nabývají účinnosti dnem 1. 1. 2009.

Částka 229

* *Vyhláška č. 671/2004 Sb.*, kterou se stanoví podrobnosti o organizaci přijímacího řízení ke vzdělávání ve středních školách. Účinnost 1. 1. 2005.

* *Vyhláška č. 672/2004 Sb.*, kterou se mění vyhláška č. 442/1991 Sb., o ukončování studia ve středních školách a učilištích, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 31. 12. 2004.

Částka 234

* *Zákon č. 690/2004 Sb.*, kterým se mění zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 1/2004 Sb. Účinnost 31. 12. 2004.

* *Zákon č. 691/2004 Sb.*, kterým se mění zákon č. 253/2000 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní a o změně zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 438/2003 Sb. Účinnost 31. 12. 2004.

* *Zákon č. 692/2004 Sb.*, kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších změn. Účinnost 31. 12. 2004.

Částka 236

* *Nařízení vlády ČR č. 699/2004 Sb.*, kterým se mění nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 31. 12. 2004.

* *Nařízení vlády ČR č. 700/2004 Sb.*, kterým se mění nařízení vlády č. 333/1993 Sb., o stanovení minimálních mzdových tarifů a mzdového zvýhodnění za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém pracovním prostředí a za práci v noci, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2005.

(Dokončení z minulého čísla)

Kurs S 4 Daně - Přiznání k dani z příjmů právnických osob

Typ kursu: standardní. Místo: Zotavovna VS ČR Praha, Na Květnici 1105/10, 140 00 Praha 4 - Nusle, tel./fax: 261 214 506, zotvspha@volny.cz, http://www.zotavovna.com. Určeno: hospodářům ZO. Lektor: PhDr. Magdalena Karlická. Maximální počet účastníků: 40. Termín: 23. 2. - 24. 2. 2005. Program: Zákon č. 586/1992 Sb. Daň z příjmů právnických osob. Poplatníci daně z příjmů právnických osob. Zdaňovací období. Předmět daně. Osvobození od daně. Základ daně a položky snižující základ daně. Samostatný základ daně. Sazba daně. Pokyny k vyplnění přiznání k dani z příjmů právnických osob. Upo-

zornění na daňové povinnosti v roce 2005. Který finanční úřad je vaším finančním úřadem? Kdy musím poprvé navštívit svého správce daně? Co dělat, když zjistíte, že jste udělal chybu ve svém daňovém přiznání? Jak platit daně? Jaké důsledky má nesplnění některých povinností daňovým subjektem?

Refundace mzdy je poskytnuta. Cestovní náklady hradí vysílající organizace. Registrační poplatek ve výši 200 Kč zašlete na účet číslo: 2000141339/0800, variabilní symbol: xxxx0105 (xxxx = číslo ZO = první čtyřčíslí z razítka ZO).

Kurs S 5 Ochrana odborového majetku a jeho využití. Vlastnické právo

Typ kursu: standardní. Místo: Zotavovna VS ČR Praha, Na Květnici 1105/10, 140 00 Praha 4 - Nusle, tel./fax: 261 214 506, zotvspha@volny.cz, http://www.zotavovna.com. Určeno: předsedům ZO OS KOVO. Lektor: JUDr. Marta Očovská. Maximální počet účastníků: 40. Termín: 2. 3. - 3. 3. 2005. Program: Vlastnické právo, vznik, změna vlastnického práva. Práva a povinnosti vlastníka. Vlastnické právo odborových organizací, způsoby vzniku, zániku, ochrana odborového majetku. Pojem majetek, movitý majetek, nemovitý majetek, příslušenství věci, součástí věci. Pojem stavba, neoprávněná stavba, nepovolená stavba. Zápis do

katastru nemovitostí, zápis vlastnictví stavby do katastru nemovitostí. Pojem pozemky, právní režim, druhy pozemků. Zápis vlastnických a jiných věcných práv do katastru nemovitostí. Kupní smlouva, její náležitosti, cena za nájem, způsob zabezpečení platby nájemného (smluvní pokuta, úrok z prodlení). Základní informace o věcných břemenech, vznik, zánik. Refundace mzdy není poskytnuta. Cestovní náklady hradí vysílající organizace. Registrační poplatek ve výši 200 Kč zašlete na účet číslo: 2000141339/0800, variabilní symbol: xxxx0106 (xxxx = číslo ZO = první čtyřčíslí z razítka ZO).

Následující pokyny platí pro oba kursy: Dopravní spojení: Stanice metro - Pražského povstání - cca 10 minut chůze směrem k restauraci Na Paloučku, dále pak kolmo k ní asi 150 m chůze do mírného stoupání a po pravé straně naleznete hotel VS ČR. Druhý způsob - tramvají č. 18 k restauraci Na Paloučku, potom dle předchozího popisu. Rozsah výuky: 10 hodin. Nástup a ubytování do 10 hod. Přihlášky zasílejte na adresu: OS KOVO, organizační úsek - vzdělávání, nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3, tel.: 234 462 028, fax: 222 540 278.

Mgr. JIRÍ ŠURÁN, odbor vzdělávání OS KOVO

HOSPODAŘENÍ ZÁKLADNÍCH ORGANIZACÍ, DANĚ A ÚČETNICTVÍ (I.)

JINDRA PLESNÍKOVÁ, právní odbor OS KOVO

Na základě požadavků čtenářů aktualizujeme seriál o hospodaření odborových organizací tak, aby postihl změny v zákonech, k nimž došlo od roku 2003, kdy byl tento text naposledy publikován. V jednotlivých pokračováních opět naleznete odpovědi na otázky týkající se principů hospodaření, daní, odměn a mnohé další. Na závěr pak navážeme samostatnou kapitolou věnovanou účetnictví odborových organizací a konečně zodpovězení i vašich vlastních dotazů vztahujících se k dané problematice. Vše, co se změnilo oproti stavu před více než rokem, bude v textu zvýrazněno (tučná kurzíva) tak, aby jste změny mohli snadno rozpoznat.



Připomínáme upozornění z minulého čísla: K vlastnímu účetnictví je pak vhodné říci, že i když novelou zákona o daních z příjmů je také novelizován zákon o účetnictví, který umožní organizacím ještě vést jednoduché účetnictví až do roku 2007, doporučujeme všem organizacím (až na výjimky) přejít již od 1. 1. 2005 na nové účetnictví, nebo alespoň pro začátek si vést nové účetnictví souběžně s účetnictvím jednoduchým. Stejný zákon pak

novelizuje i zákon o DPH, kde je podstatné ustanovení týkající se odborových organizací.

1. Základní principy

Hospodaření základních organizací OS KOVO se řídí především obecně platnými právními předpisy, Stanovami OS KOVO a vlastními zásadami hospodaření, které schválí členská schůze nebo konference. V těchto zásadách si odborová organizace stanoví také priority a objem plnění vůči členům.

Přestože mají jednotlivé základní organizace v otázkách hospodaření s vlastními finančními prostředky samostatnost, jeví se i při různorodosti a odlišných podmínkách žádoucí zachovat základní jednotné principy hospodaření s finančními prostředky. Proto v souladu s těmito potřebami otiskujeme následující metodickou pomůcku na pomoc základním organizacím. Přitom je nutné upozornit na to, že na žádné plnění z odborových prostředků není právní nárok, pokud si toto plnění odborová organizace nezakotví jako nárokové ve vlastních zásadách. Proto doporučujeme, aby všechna plnění byla stanovena jako fakultativní, a nikoliv jako nároková.

Ze stanov OS KOVO - § 25, které byly schváleny na sjezdu OS KOVO v Praze ve dnech 21. - 23. 6. 2001, vyplývají následující povinnosti:

Základní organizace jako organizační jednotka odborového svazu samostatně hospodáří s majetkem ve svém vlastnictví, majetkem svěřeným, majetkem najatým a majetkem, ke kterému má právo hospodaření nebo právo užívání. Majetkem se myslí souhrn nemovitého, movitého a finančního majetku, včetně práv a závazků. Základní organizace jsou povinny se svým majetkem zacházet s péčí řádného hospodáře a používají jej a výnosy z něj získané pouze za účelem materiálního zabezpečení poslání, úkolů a činností podle § 2 a 3 těchto stanov. Organizační jednotka má k majetku samostatnou majetkoprávní odpovědnost podle příslušných právních předpisů. Za závazky organizační jednotky neodpovídá jiná organizační jednotka, ani OS KOVO. Organizační jednotky neodpovídají za závazky OS KOVO. Organizační jednotka je povinna v případě zcizení svého nemovitého majetku, včetně vkladu do obchodní společnosti, nadace nebo jiné právnické osoby, oznámit tuto skutečnost OS KOVO.

V případě, že organizační jednotka získala nemovitý majetek nebo jeho část z půjček OS KOVO nebo jiných odborových organizací a chce tento majetek zcizit, včetně vkladu do obchodní společnosti, nadace nebo jiné právnické osoby, je povinna tuto skutečnost projednat s Předsednictvem OS KOVO, a pokud to vyplývá z nabývacího titulu k tomuto majetku, požádat Předsednictvo OS KOVO o předchozí souhlas s tímto převodem.

Porušení povinností je porušením stanov a může být postiženo opatřeními ve smyslu § 11, případně § 16 odst. 4.1, 4.2 těchto stanov.

V případě zániku ZO řeší způsob vypořádání majetku předpis OS KOVO.

V případě slučování nebo rozdělení organizačních jednotek musí být o způsobu vypořádání nemovitého majetku sepsán delimitační protokol. V případě neshody rozhoduje na požádání alespoň jedné zúčastněné organizační jednotky dozorčí a revizní komise (DaRK) OS KOVO.

Rozhodnutí DaRK OS KOVO je pro zúčastněné strany závazné. Bližší podmínky jsou upraveny předpisem OS KOVO, stejně jako zánik odborové organizace a její likvidace.

2. Zdroje finančních prostředků

(Jedná se o příjmovou část rozpočtu základní organizace)

- podíl členských příspěvků (75 % z vybraných členských příspěvků, přičemž 25 % odvádí odborová organizace měsíčně na účet OS KOVO, ve smyslu Stanov § 16 odst. 5); na účet OS KOVO neodvádí odborová organizace z výběru členských příspěvků ve smyslu stanov § 16 odst. 5 například od důchodců, kteří si platí udržovací příspěvek 10 Kč měsíčně.

(do příjmů si ZO uvede 100 % vybraných členských příspěvků a do nákladů procento odvodu na odborový svaz)

- převod finančních prostředků ze sociálního fondu, na základě kolektivního vyjednávání (jedná se o formu daru ze zisku)

- příjem z kapitálového majetku - úroků,
- příjem z pronájmu,
- příjem z podnikatelských aktivit,
- dary,
- ostatní příjmy.

Členské příspěvky

Výběr členských příspěvků a odvod na OS KOVO se řídí Stanovami OS KOVO (§ 12, § 16 a § 26 odst. 2).

Členské příspěvky jsou od daně z příjmů osvobozeny (§ 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 586/1992 Sb., v platném znění, o daních z příjmů).

Příjem z kapitálového majetku - úroků

Jedná se o příjem z úroků, vkladových listů, certifikátů aj. Zde je nutné zvažovat, do kterého peněžního ústavu své prostředky základní organizace vloží. Dále je vhodné při nákupu například vkladových certifikátů, aby tyto nebyly na doručitele. Je vhodnější, aby byly na jméno organizace. Dále je nezbytné uzavřít smlouvu s peněžním ústavem tak, aby nebyla jednostranná, tzn. aby neuváděla pouze povinnosti vkladatele a práva banky. Ve smlouvě je nutné mít zakotveno, jak se vybírají finanční prostředky včetně oprávněnosti, tj. podpisový vzor a razítko ZO. Dále pak, že jakékoliv nakládání s účtem lze provést až na základě dvou podpisů, nikoliv jednoho. Doporučujeme převody úroků a výnosů provádět po dohodě s peněžním ústavem bezhotovostně, přímo na běžný účet organizace, a to především z důvodu ochrany těchto finančních prostředků.

Tyto příjmy jsou od daně z příjmu u odborových organizací osvobozeny ve smyslu zákona č. 586/1992 Sb., v platném znění, a to podle § 19 odst. 1 písm. u) novely č. 492/2000 Sb. ze dne 29. prosince 2000, platné od 1. 1. 2001, do výše, v jaké budou ve zdaňovacím období jejich dosažení a třech bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích prokazatelně použity k úhradě výdajů nezbytných k uskutečňování činností spočívajících v obhajobě hospodářských a sociálních zájmů zaměstnanců v rozsahu vymezeném zvláštním právním před-

Čtenáře chceme požádat, máte-li nějaké dotazy k uvedenému problematice, směrujte je do redakce Kováka, abychom je mohli vyhodnotit a autorka seriálu vždy v konkrétním bloku (intervalu) zodpovědět. (red.)

pisem. **Od 1. 1. 2004 již banky nesrážejí daně ve výši 15 %, takže organizace dostává na svůj účet hrubý výnos úroků. Znamená to tedy, že již není třeba pro osvobození v peněžním ústavu podepsat prohlášení o oprávněnosti osvobození a zavázat se, že v případě, že tyto prostředky budou použity jiným způsobem, než stanovuje zákon, odborová organizace ponese sankce, které by případně stanovil správce daně směrem k bance (plátcí).**

Poznámka: Zde je dobré si dobře spočítat, zdali jsme schopni z osvobozených úroků hradit náklady stanovené zákonem, nebo zdali je výhodnější pro ZO osvobození neuplatnit a postupovat tak, že organizace podá daňové přiznání a uplatní osvobození podle § 20 odst. 7 zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění. **Pozor:** Náklady nelze účtovat vícekrát proti příjmům, například proti daru a současně proti osvobozeným příjmům. Náklady lze uplatnit vždy pouze jednou.

Příjem z pronájmu

Jedná se o příjem z pronájmu například vlastního rekreačního zařízení nebo autobusu. Tyto příjmy podléhají daňové povinnosti (§ 18 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb., v platném znění), s výjimkou pronájmu vlastní nemovitosti při splnění podmínky uvedené v předchozím odstavci.

Poznámka: I zde je dobré zvážit výhodnost osvobození.

Ostatní příjmy

Jedná se o příjmy z vlastní činnosti, například symbolické poplatky za užívání předmětů pořízených z prostředků ZO, vybírání příspěvků na zájezdy, popřípadě divadelní představení apod. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o službu pro členy, příjmy z takovéto činnosti nejsou předmětem daně - za předpokladu, že náklady na údržbu a správu těchto předmětů nebo náklady na pořádání konkrétní akce přesahují příjmy, nebo příjmy kryjí právě pouze nutné náklady.

U prodeje majetku podléhá dani rozdíl mezi cenou vedenou v účetnictví a cenou tržní, pokud by tato byla vyšší než cena účetní. Může se jednat například o prodej knihoven, skladu sportovního a kempinkového vybavení. Zde není podstatné, komu tyto předměty základní organizace prodá. Obdobně to je například u prodeje vlastního autobusu nebo vlastního rekreačního zařízení. Zde musí ZO uhradit převodní poplatky (tzn. poplatek z převodu motorového vozidla), daň z převodu nemovitosti při jejím prodeji, a to **3 procenta** z ceny odhadní. Je-li cena prodejní vyšší než odhad, platí se daň z převodu nemovitosti z ceny prodejní.

Před vlastním prodejem je ale nezbytné provést inventuru a zjistit, zda prodáváný majetek je výhradně majetkem odborové organizace a v jakých účetních hodnotách ho má odborová organizace ve své evidenci. Znovu zdůrazňujeme, že účetní zůstatková hodnota, to znamená účetní hodnota po odpisech prodáváného majetku, je uznaným nákladem proti příjmu z prodeje, a to je zejména u prodeje nemovitého majetku, popřípadě autobusu, velmi podstatná položka.

Podnikání odborových organizací

Řídí se především ustanoveními obchodního, občanského a živnostenského zákona, dále pak Stanovami OS KOVO (§ 27). Při podnikání odborových organizací je ale nutné respektovat zákon o daních z příjmů a zákon o správě daní a poplatků. Příjem z podnikání po odečtení nákladů podléhá daňové povinnosti.

Poplatníci, kteří nejsou založeni za účelem podnikání, a tudíž i odborové organizace, si mohou snížit základ daně až o 30 %, maximálně však o 1 000 000 Kč, použijí-li takto získané prostředky na krytí nákladů souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně, a to ve 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích. V případě, že snížení je nižší než 300 000 Kč, lze odečíst částku 300 000 Kč, maximálně však do výše základu daně (zákon č. 586/1992 Sb., § 20 odst. 7, v platném znění).

Vzorec

Příjem	Náklady	Hospodářský výsledek (ZD před snížením)	Snížení	Základ daně
X	Y	$X - Y = HV$	$HV - 30\%*$	= ZD

*snížení se týká hospodářského výsledku před zdaněním

Dále upozorňujeme, že ještě před tímto odpočtem lze od základu daně odečíst některé položky podle § 34 zákona o daních z příjmů.

Dary pro odborovou organizaci

Dar může odborová organizace obdržet:

1. **Od jiné právnické osoby**, například od zaměstnavatele svých členů, který podle § 20 odst. 8 zákona o daních z příjmů si tento odečte od základu daně za podmínek dále stanovených. Tzn., že od základu daně sníženého podle § 34 může dárce odečíst hodnotu darů poskytnutých obcím a právnickým osobám se sídlem na území České republiky na financování vědy a vzdělání, výzkumných a vývojových účelů, kultury, školství, na policii, na požární ochranu, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat, na účely sociální, zdravotnické, ekologické, humanitární, charitativní, náboženské pro registrované církve a náboženské společnosti, tělovýchovné a sportovní, pokud hodnota daru činí alespoň 2000 Kč. V úhrnu lze odečíst nejvýše 5 % ze základu daně sníženého podle § 34. Takže odborové organizaci lze poskytnout takovýto dar například na pořádání ozdravného dětského tábora, sportovní aktivity pro rozvoj učňů apod. Takto poskytnutý dar je účelově vázán a nelze ho použít k jiným účelům. Dále je ale podstatné, že tento dar je od daně darovací osvobozen (§ 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb., v platném znění).

Citace: „Od daně dědické a daně darovací jsou osvobozena bezúplatná nabytí majetku určená na financování zařízení a humanitárních akcí v oblasti kultury, školství, vědy a vzdělání, zdravotnictví, sociální péče, ekologie, tělovýchovy, sportu, výchovy a ochrany dětí a mládeže a požární ochrany, pokud je majetek nabyt právnickými osobami, které byly zřízeny k zabezpečování těchto činností a které mají sídlo na území České republiky.“

Dar lze obdržet na základě darovací smlouvy, kde je přesně vymezen účel daru. Odborová organizace má povinnost tento dar do 30 dnů po uplynutí kalendářního pololetí přiznat svému finančnímu úřadu. Při přiznání daru předloží darovací smlouvu, stanovby odborového svazu a vlastní statut, kde jsou vymezeny činnosti, ke kterým je základní organizace založena. (Vzhledem k tomu, že se jedná o dary poskytnuté na provoz a činnost určitých zařízení, může tento dar například u tábora představovat i vybavení kuchyně.)

Dar za stejných podmínek může odborové organizaci poskytnout i osoba fyzická, a to podle § 15 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., v platném znění.

Poznámka: Dar podle § 20 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, nemůžou od základu daně odečíst organizace, které nejsou založeny za účelem podnikání (§ 20 odst. 8 poslední věta).

2. **Převodem ze sociálního fondu.** Toto ustanovení neplatí pro organizace, na něž se vztahuje vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb (organizační složky státu, dříve rozpočtové a příspěvkové organizace). Vyjimku tvoří § 13, podle kterého lze na činnost odborové organizace poskytnout příspěvek na úhradu prokazatelných nákladů, které jí vznikají v souvislosti s plněním oprávnění vyplývajících z pracovněprávních předpisů. Jedná se například o náklady spojené s kolektivním vyjednáváním.

U akciových společností, společností s ručením omezeným, ale i tam, kde je zaměstnavatelem fyzická osoba, a je-li tvořen sociální fond, lze dohodnout v kolektivní smlouvě převod do odborových prostředků. Z hlediska daňových předpisů má tento charakter daru a řídí se režimem zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí č. 357/1992 Sb., v platném znění.

U státních podniků nebo u podniků s většinovou účastí státu lze dohodnout příspěvek pro odborovou organizaci přímo ze zisku po zdanění a po povinných přidělech do rezervního fondu a do FKSP. Tento převod stejně jako u akciových společností se řídí režimem daně darovací.

Sponzorský dar v těchto případech je upraven Sdělením Ministerstva financí č. 155/35 592/1990. Zde se například dokládá použití daru, nevyčerpané finanční prostředky se vracejí, příjemce daru umožní nahlédnout do účetnictví dárce apod. Nahlédnutím do účetnictví se samozřejmě rozumí ta část týkající se použití daru.

Činí-li dar částka, která nepřesáhne 20 000 Kč ve dvou letech po sobě jdoucích, je od daně darovací tento dar osvobozen a odborová organizace jej nemusí ani přiznat.

(Pokračování příště)

ÚSPĚŠNÉ UKONČENÍ NEKONEČNÉ KAUZY

Odboráři z bývalého MEZ Vsetín se domohli svého

Až po šesti letech se osm odborářů, bývalých zaměstnanců MEZ Vsetín, soudně domohlo výplaty náhrad za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti. Nebýt bezplatného právního zastoupení ze strany OS KOVO, nikdy by své peníze nezískali (na počátku se jednalo o celkem 1,3 miliónu Kč, nakonec o 2,5 miliónu Kč), anebo - v lepším případě - by museli úspěšnou advokátní pomoc draze zaplatit. Nakonec tedy spravedlnost zvítězila, byť jeden z poškozených se jí již bohužel nedožil. Oč v celé kauze šlo? O tom informuje právnicka metodického pracoviště OS KOVO Ostrava, která po celou dobu - a nakonec úspěšně - poškozené odboráře zastupovala. (red.)



Na počátku byl MEZ Vsetín státní podnik, poté státní podnik „v likvidaci“. V roce 2001 byl na něj prohlášen konkurs. Patnácti zaměstnancům nastaly problémy ve výplatě náhrad za ztrátu na výděleku po skončení pracovní neschopnosti. Osm z nich mělo štěstí v neštěstí - byli organizováni jako členové OS KOVO a základní organizace TES Vsetín jim poskytla bezplatnou právní pomoc prostřednictvím právnický metodického pracoviště Ostrava.

Nastalo zajišťování jejich oprávněných nároků u příslušných soudů. Nešlo o malou částku, v prvopočátku se jednalo o více než 1,3 miliónu Kč, nakonec již o 2,5 miliónu Kč.

V roce 1995 Fond národního majetku odprodal pěti různým firmám v rámci velké privatizace jednotlivé části MEZ Vsetín, státní podnik „v likvidaci“. Objevily se problémy s přechodem práv a povinností z pracovněprávních vztahů. MEZ Vsetín, státní podnik

„v likvidaci“, měl na základě zákona hradit náhrady za ztrátu na výděleku i zaměstnancům, kteří v době privatizace již u podniku nepracovali, přestože tuto povinnost prostřednictvím privatizačního projektu převedl Fond národního majetku na nově vzniklé subjekty. V roce 1998 nové subjekty výplaty náhrad zastavily na základě rozhodnutí soudu s odvoláním na povinnost výplaty mateřským podnikem (MEZ Vsetín). Z výše uvedeného je zřejmé, v jak složité situaci se ocitli zaměstnanci, kteří byli bez finančních prostředků a někteří i zcela bez prostředků. Jejich situace byla o to horší, že vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nebyli uplatnitelní na trhu práce.

Celá kauza byla náročná nejen z právního hlediska, kdy v průběhu případu došlo na základě rozhodnutí ústavního soudu ke změně zákona o konkursu a vyrovnání tak, že jednotlivé případy musely projít soudy všech stupňů, ale i z časového hlediska. Příklad se „táhl“ od roku 1998 do roku 2004. Žaloby se musely několikrát doplňovat o výpočty dalších náhrad.

V průběhu celého případu se navíc stala smutná událost - tragické úmrtí zaměstnance, kdy musela být provedena změna žalobního návrhu na děti zemřelého.

Soudní spory skončily dne 18. 2. 2004 právní mocí rozsudku Krajského soudu v Ostravě č.j. 12 Cm 92/2002-41 ze dne 30. 10. 2002 - poté, kdy Vrchní soud v Olomouci č.j. 3 Cmo 31/2003-68 ze dne 12. 1. 2004 tento rozsudek potvrdil. V březnu 2004, tedy měsíc poté, kdy rozsudek nabyl právní moci, vyplatila správně konkursní podstaty část finančních prostředků ve výši 1 300 000 Kč. Zbývající částka 1 200 000 Kč bude vypořádána v rámci závěrečné konkursní zprávy.

Kdyby odboráři neměli bezplatné právní zastoupení, již by čtvrtinu žalované částky činily náklady řízení (které jsou v rámci konkursu ve II. třídě, na kterou se většinou nedostává pro nedostatek finančních prostředků úpadce, a tím zůstávají k tíži postiženému), jak se o tom přesvědčili ostatní poškození, kteří se nechali zastupovat advokátem. Víme rovněž, že ve dvou z těchto případů (zastupovaných advokátem) mají bývalí zaměstnanci svůj nárok soudně zamítnut, protože ztratili lhůtu, která dle zákonů běží.

Všech 8 sporů (týkajících se 8 odborářů zastupovaných OS KOVO) mělo celkem 73 jednání čísel, a to u okresních soudů 32, krajských soudů 25, u vrchního soudu 16.

Mgr. DAGMAR KLIMECKÁ,
právnicka metodického pracoviště OS KOVO Ostrava

JAK TO BYLO PŘED ...

(Dokončení ze str. 1)

vymyslel pro dosavadní časopis ROH Odborář nový název Soudy.

V Brně, Bratislavě a na Kladně se na setkání stávkových výborů z jednotlivých podniků rozhodlo, že se v odborovém hnutí bude podporovat svazová linie a že skončí ÚRO. Šlo o to, vytvořit jednotlivé nezávislé odborové svazy. Sdružení stávkových výborů koordinovalo činnost stávkových výborů v podnicích. Nebylo to jednoduché, protože Heneš tomu se svým akčním výborem ROH bránil. Jednalo se o majetek odborů a to nebylo málo. Heneš nakonec při jednom jednání podepsal, že předává moc koordináčnímu centru stávkových výborů.

Pak se připravovaly svazové sjezdy. Kovácký sjezd připravoval přípravný výbor, jehož členy jsme za stávkové výbory byli Pleskot a já. Na sjezdu se sešlo více než 1600 delegátů. Každá základní organizace vysílala minimálně jednoho delegáta a další podle počtu svých členů. Delegáti byli již v základních organizacích voleni spontánně. Kováci zůstali jako jeden z mála svazů i po sjezdu pohromadě. Oddělili se jen projektanti. V rámci svazu se totiž podařilo vytvořit sekce a dát jim náplň práce, s níž souhlasily. Dnes by se měly svazy naopak slučovat, aby mohly účinně bojovat proti mamutím monopolům. Dneska už nebudou stačit ani národní odbory, ale budou se muset vytvořit třeba celoevropské odbory.

Na kováckém sjezdu se už staré struktury nijak neprojeví. To už se vyřešilo předtím v podnicích. Delegáti sjezdu byli nově zvolení představitelé základních organizací. I když byl sjezd v režii stávkových výborů, bylo na něm umožněno vystoupit i starému vedení svazu, které bez nějakého hádání předalo funkce. Odstupující předseda Trejbal nám ještě radil jak to udělat, aby to se sjezdem dopadlo dobře. Na sjezdu padly návrhy na složení nového předsednictva, které se ještě v jeho průběhu sešlo a zvolilo předsedou svazu Pleskota. Často to byli lidé, kteří se viděli poprvé. Někteří se znali z koordináčních center stávkových výborů.

Poté jsme dělali ve svazu pohovory se zaměstnanci a rozhodovalo se, kdo zůstane a kdo odejde. Kdo se ničím neprovinil a neměl máslo na hlavě, ve svazu mohl zůstat. Kdo byl ale příliš aktivní v podpoře KSČ, musel odejít. (ben)

NA KONCI ZÁJMOVÉHO ŘETĚZCE?

(Dokončení ze str. 1)

a nedostanou 1200 zpátky, tak je to špatně. To, že díky odborům byla sjednaná slušná mzda, už nepočítají. Zhruba před měsícem jsem se zde setkal s bývalým zaměstnancem, který od nás odešel v organizační změně do předčasněho důchodu s 15 platy, a přitom naříkal: „Od odborů jsem nic nedostal a vy si tam rozdělujete rekreace!“ Prostě, co dostanou zaměstnanci na ruku, berou výhradně jako dobrodiní zaměstnavatele. Nehledě na to, že ten pán říkal vyloženě nepravdu. My žádné rekreace nerozdělujeme a dle stanov základní organizace to, co poskytujeme, tak rovnou měrou všem členům,“ uvádí věc na pravou míru předseda.

Odborářům se dýchá lépe

Základní organizace zastupuje zaměstnance dvou společností: Škody Kovárny, s. r. o., a CPF, a. s. (původně provoz Kováren zaměřený na zápusťkové výrobky, osamostatněný v roce 2003 a dnes zaměstnávající 200 lidí). V odborech je více než 50 procent zaměstnanců. „Naše organizace má našťastí těžší období již za sebou, kdy nejmenovaný personalista přemlouval zaměstnance, aby vystoupili z odborů. Od roku 2000 je stav konečně stabilizovaný, daří se i získávat nové členy,“ usměje se Václav Vaněk. „Problémem je ale sehnat lidi pro odborovou práci. Mně za rok končí

funkční období, a když jsme na závodním výboru situaci probírali, vyplynulo, že o funkci nemá nikdo zájem. Přitom mohu říci, že pro práci předsedy jsou zde vytvořeny dobré podmínky.“

Nic ale není zadarmo

Selanka to ale jistě není, jak ukazuje konflikt ve společnosti Kovárny při loňském kolektivním vyjednávání. „Problémem bylo, že se nám v termínu nepodařilo uzavřít kolektivní smlouvu, ani se dohodnout na zprostředkovateli. Zaměstnavatel toho využil a šel ve mzdové oblasti na hranici zákona, což pro zaměstnance znamenalo několikatisícové ztráty na výděleku. Byl z toho poprask, začali jsme organizovat mítinky. Z výzkumu vyplynulo, že odbory mají 75procentní podporu. Věřím, že to mělo na vývoj událostí vliv. Nakonec jsem s generálním ředitelem ing. Krskem našel rozumný konsensus, kolektivní smlouva se dohodla a lidem byli zpětně vyplaceny peníze, o které přišli. K jejímu uzavření však došlo až v květnu.“

V současné době probíhá jednání o uzavření kolektivní smlouvy na tento rok v obou společnostech a zdá se, že loňské drama se opakovat nebude. „Počáteční jednání naznačují, že by nemělo dojít ke zhoršení požitků, které zaměstnancům zajišťuje kolektivní smlouva, včetně odpovídajícího mzdového nárůstu,“ uzavírá Václav Vaněk.

Text a snímky (trb)



Vydává OS KOVO • IČO: 49276832 • Ročník XLIX • Uzávěrka vždy ve čtvrtek v 11 hodin • <http://www.oskovo.cz> • Redakce: Sěfredaktor Mgr. Martin Beneš, redaktorky PhDr. Jana Benešová, tajemnice Miloslava Nováková. • Adresa redakce a vydavatele: nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3 • Telefon: 234462344 • Fax: 222717666, email: Benes.Martin@cmkos.cz • Redakční rada: J. Švec - předseda, tel.: 387016155, O. Beneda, J. Cvrček, M. Kosina, Bc. A. Mačák, Mgr. L. Pašek, J. Šůva, Mgr. P. Taraba • Vydavatelský servis: Jan Kratochvíl • Objednávky vyřizuje redakce • Redakci nevzhádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí • Autorsky neoznačené články jsou převzaty ze servisu ČTK • Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s. p., odštěpný závod Praha, č.j. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 • ISSN - 0332-9270 • MK ČR E 4605

CO SE PSALO V KOVÁCKÉM TISKU ZAČÁTKEM ÚNORA 1929 A 1965

Zájem kovodělníků č. 6 ze 6. 2. 1929:

ROZMACH KOVOPRŮMYSLOVÉ VÝROBY

Výsledky národního hospodářství v ČSR sli-
bovaly počátkem 30. let minulého století trvající
ekonomickou stabilitu a živily naděje na další
zlepšování materiálních i sociálních poměrů
pracujících. Svědčí o tom i článek otištěný po-
čátkem února 1929 v Zájmech kovodělníků,
uvádějící konkrétní fakta a pochvalující si slibné
vyhlídky do budoucna. Málo koho asi napadlo,
že během půl roku dojde k zvratu a rozvratu
ekonomického života (24. 10. 1929 vypukla kra-
chem na burze v New Yorku prudká celosvětová
hospodářská krize, jejíž důsledky postihly velmi
tvrdě i ČSR).

V roce 1928 byli jsme v Československu
svědky rozmachu výroby kovoprůmyslu a hut-
nictví... Skutečnost tu potvrzuje nejen náš vý-
voz za hranice, ale i počet dělnictva v jednotli-
vých kovoprůmyslových a hutních závodech...

V mnohem větším měřítku než stav dělnictva
v hutnictví a kovoprůmyslu stoupla výkonnost
dělníků, a tím i zisky průmyslníků. Za rok 1927
v 16 kovodělných a hutních podnicích Českoslo-
venska bylo vyplaceno průměrně 19 procent na
dividendách. Za rok 1928 budou tyto zisky přes
značné investice a odpisy mnohem vyšší.

Dobrý stav dnešní zaměstnanosti v prvový-
robě, jakož i velké investice v kovoprůmyslo-
vých podnicích jsou předzvěstí dobré zaměstna-
nosti i pro rok 1929, neboť zaměstnavatelům
musí se každá koruna, vložená do investic zá-
vodu několikanásobně rentovat.

Rok 1929 může být proto rokem, kdy děl-
nictvu bude vrácena část toho, co neprávem
v minulých letech bylo mu vzato. Chtění a touha
u dělnictva po napravení křivd minulých let
ozývá se stále silněji a opravdověji. Toto chtění
a touha dělnictva po vyšší životní úrovni, po zvý-
šení okleštěných práv a spravedlivém hono-
rování jeho vyššího výkonu musí být u dělnictva
vyjádřeny zvýšeným sebevědomím - zvýšenou
solidaritou a vyšší číslíci příslušnosti k organi-
saci kovodělníků. Pak dělnictvo bylo by činite-
lem, který prostřednictvím své odborové organi-

sace rozhodoval by o poměrech v závodech.
Doba dobré zaměstnanosti nebyla by jen dobou
vysokých zisků pro zaměstnavatele - ale byla by
též dobou zvýšené životní úrovně pro dělnictvo
a zvýšené jeho pravomoci. Síla organizovaného
dělnictva byla by též brzdou zaměstnavatel-
ských choutek v dobách krize. Všechny pod-
mínky pro zvýšení síly kovoprůmyslového děl-
nictva jsou zde - využijme jich pro své lepší
přítí.

Kovák č. 3 z 9. 2. 1965:

Trvalé problémy československé ekonomiky,
stálé změny a narůstající disproporce mezi výro-
bou a trhem vedly od počátku 60. let minulého
století k důsledkům projevujícím se ve všech ob-
lastech života naší společnosti. Čelit jim a vést ke
změně měla ekonomická reforma, zahájená na
počátku roku 1965, jako pokus o přechod ke
spojení plánu a trhu, ovšem při využití ještě
tehdy omezených možností, daných politickým
systémem. O myšlenkách a zásadách nového
způsobu řízení, o snahách vytvářet si prostor pro
autonomii podniků a jejich zaměstnanců, o pře-
konávání zastaralých teoretických i praktických
dogmat s cílem realizovat v Československu mo-
derní průmyslovou společnost psal především
také odborový tisk. Pravidelná rubrika ze zápis-
níku redaktorů a dopisovatelů Kováka, stejně
jako článek „Co očekáváte od nového způsobu
řízení“ informovaly o konkrétních problémech
ve výrobě, o názorech zaměstnanců, jejich nadě-
jích a plánech. Je to čtení i v dnešní době jistě za-
jímavé a přínosné.

CO OČEKÁVÁTE OD NOVÉHO ZPŮSOBU ŘÍZENÍ?

Ze Sdružení závodů silnoproudé elektro-
techniky přecházejí na experimentální uplat-
nění nových prvků řízení také **Elektrotechnické
závody Julia Fučíka v Brně**. Co soudí o experi-
mentu, nám řekli někteří pracovníci.

Luboš Bršlica, vedoucí brigády socialistické
práce: „Očekávám, že nové směry řízení výroby
nám pomohou lépe zajišťovat kompletaci mate-
riálu pro montážní linku, hlavně lepší příprave-

ností dílců, abychom dosáhli zvýšení sériovosti
a kvality.“

Antonín Weitberger, vedoucí provozu slé-
vární: „Věřím, že budeme mít ve výrobě vol-
nější ruku a méně ukazatelů a že to rozhodně
povede k větší kázní u všech pracovníků, nahoře
i dole.“

Josef Havránek, dílovedoucí montáže: „Vě-
řím, že ten, kdo něco zavíná, tak to také zaplatí.
Dále očekávám, že výsledky plynoucí ze zvýšení
produktivity, úspor na materiálu, strojích a ná-
radí bude možno také spravedlivě rozdělit.“

ZE ZÁPISNÍKU REDAKTORŮ A DOPISOVATELŮ KOVÁKA

● Ze společného krajice si nejvíce ve Stře-
dočeském kraji ukously dva závody: v Auto-
mobilových závodech v Letňanech překročily limit
zmetků za 11 měsíců 1964 částkou přes 3 mili-
óny korun, v Automobilových závodech
v Mladé Boleslavi částkou 2,765 000 Kčs. Limity
zmetků překračují ještě v TOS v Čelákovcích,
Metaz v Týnci, Karborundum v Benátkách
a v TOS v Rakovníku.

● Dobré výsledky v zlepšovateřském hnutí
dosáhli v minulom roku svázací Turčianských
strojáři v Martine. Z celkového počtu 764 pri-
hlášených zlepšovacích návrhů podali mláde-
žníci 231. Z tohoto počtu přihlásili do celoštátní
soutěže „Zelená MARSU“ 53 ZN.

● Třicet osm dílenských výborů v ZKL Brno
si vytklo za hlavní směr odborářské činnosti za-
měřit pozornost na „parazitní vlivy“ výroby a na
jejich likvidaci. Jde o prostojce, přesčasové mzdy,
zdržné za vagóny, překračování špičky elektric-
kého proudu a podobné negativní jevy.

● Ve skupině dílen T2 v ZKL Brno-Líšeň
mají potíže. Trubky budek pro traktory i některý
další materiál přicházejí od zásobovačů a pra-
covníků řezárny rezavé. Odstraňovat rez - na to
nemají ani čas, ani prostředky. Ale výcho-
disko se přece jen našlo: rez drhnou kartáči stu-
denti „na výrobní praxi“. Nejsou-li studenti, od-
nese to kvalita, jsou-li studenti, odnese to
praxe...

Připravila PhDr. JITKA KLEMENTOVÁ, CSc.



Devadesát osm procent Tád-
žiků - národa, který dal světu
takové vynikající básníky
a učence, jakými jsou Rudaki
a Firdousi, Omar Hajan a Háfíz,
Avicena a Saadi - bylo v minu-
losti negramotných. Proto se
národní génius projevoval
v ústní tvořivosti. Celá staletí
se rodila tádžická škola afo-
rismů. Zde je jeden z nich: **Při
loučení si tři čtvrtiny smutku
ponechává ten, kdo zůstává,
a jen čtvrtinu...** (dokončení
v tajence) (zš)

POMŮCKA: PROSETÍN TRAS, VIJAN	OZDRAVO- VAT	MENŠINA	ONA I ON	KARETNÍ VÝRAZ		CHEMICKÝ PRVEK	LATINSKY „A“	LEPIDLO	STARO- ŘECKÁ POHŘEBNÍ OBĚT		OBRNA	OBEC U HLINSKA
SYMBOL LÁSKY					PODSVINČE CIKÁN					INICIÁLY STAVITELE PARLÉŘE		
1. DÍL TAJENKY										POLNÍ MÍRA SPZ TŘEBÍČE		
STARÉ ZÁJMENO				INIC. REŽ. LIPSKÉHO ÚTOK JÍZDY			POSCHODÍ PRÁVO					
ZNAČKA NOBELIA			ZÁVÉR MODLITBY SLŮVKO RADOSTI					TRACHYTO- VÝ TUF TEČKA				
PROVÁDĚT ORBŮ					STŘED KOLA BÝV. VÝCH. NĚMECKO					FRANCOUZ- SKÝ ČLEN ČÁST OBRAZU		
KVĚTEN- STVÍ						SPZ ROKYCAN OBCHODNÍ AKADEMIE			ROZRÝVAT SLŮVKO POSMĚCHU			
ZNAČKA ASTATU			2. DÍL TAJENKY									
ONA			PÁLENKA Z RÝŽE					EMANUEL				

Vyluštění z Kováku č. 2/2005:
Boj za právo je poezie života.